

Resko, którego nie ma

ŚCIEŻKA LOKALNA

Zespół: Marita Romańczuk
Julia Lengas
Oskar Kurszewski
Julian Pudełek
Kamil Zawadzki

Opiekun: Ewa Kurzyk

Hanna Krall w książce „Reporterka” wyznała, że:

„Ci, którzy rządzą, dzielą świat. A ci, którzy go opisują, łączą go na nowo.” Staraliśmy się stworzyć coś, czego dotąd nie było, coś co połączy dawne i nowe pokolenia, historię Regenwalde i Reska. Oprócz źródeł, map, starych fotografii, nieoceniona stała się pamięć ludzka, która pozwoliła nam odtworzyć nieistniejące miejsca w naszym mieście. Z wielką ciekawością złożyliśmy efekty wszystkich działań i w ten oto sposób powstała ścieżka lokalna pod tytułem „Resko, którego nie ma”.

Trasa zawiera 8 punktów, nawiązaliśmy przy tym do herbu (niebieskie drzewo z siedmioma listkami na żółtym tle zanurzone w wodzie). Dołączyliśmy pień, uznaliśmy bowiem, iż trzon naszej opowieści to wzgórze zamkowe Borków, bo od tego wszystko się zaczęło.

Przedstawiamy kolejno punkty ścieżki:

1. Pomnik Carla Sprengla
2. Cmentarz żydowski
3. Muzeum Regionalne w Regenwalde
4. Dworzec Północy i kolej wąskotorowa
5. Siedziba sądu, prokuratury i aresztu rejonowego Regenwalde
6. Kaplica staroluterańska
7. Dom Sydonii von Borck
8. Wzgórze zamkowe Borcków

Zapraszamy na wędrowkę, która z całą pewnością, będzie pierwszym krokiem do ciekawej podróży po tajemnicach historii naszego miasta.

Opiekun projektu:

Ewa Kurzyk nauczyciel historii w Zespole Szkół w Resku

DRUŻYNA WIDANTA
Kobieta prania/kobieta tajemnicą
Sydonia von Borck

ŚCIEŻKA LOKALNA

Widok na Borki, zwaną też "Kobieta prania" i "Kobieta tajemnicą", to jedna z najciekawszych postaci z historii Reska. Jej imię i nazwisko zostało zapisane w 1582 roku w księgach parafialnych. Kobieta prania była jedną z najbogatszych kobiet w Resku. Jej imię i nazwisko zostało zapisane w 1582 roku w księgach parafialnych. Kobieta tajemnicą była jedną z najbogatszych kobiet w Resku. Jej imię i nazwisko zostało zapisane w 1582 roku w księgach parafialnych.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA
KOŚCIÓŁ ŚW. JANA W REGENWALDE

ŚCIEŻKA LOKALNA

Kościół św. Jana w Regenwalde jest jednym z najstarszych kościołów w Resku. Jego historia sięga XIV wieku. Kościół został zbudowany w stylu gotyckim. Wnętrze kościoła jest bogato zdobione. Kościół jest jednym z najpiękniejszych kościołów w Resku. Jego historia sięga XIV wieku. Kościół został zbudowany w stylu gotyckim. Wnętrze kościoła jest bogato zdobione. Kościół jest jednym z najpiękniejszych kościołów w Resku.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA
SĄD REJONOWY, PROKURATURA I ARESZT W REGENWALDE

ŚCIEŻKA LOKALNA

Sąd Rejonowy, Prokuratura i Areszt w Regenwalde to kompleks budynków, który służył sądownictwu i więzieniu. Kompleks ten został zbudowany w XIX wieku. Budynek sądu jest jednym z najpiękniejszych budynków w Resku. Kompleks ten został zbudowany w XIX wieku. Budynek sądu jest jednym z najpiękniejszych budynków w Resku.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA
REGIONALNE MUZEUM POWIATOWE W RESKU

ŚCIEŻKA LOKALNA

Regionalne Muzeum Powiatowe w Resku to muzeum, które prezentuje historię powiatu. Muzeum zostało założone w 1950 roku. Muzeum jest jednym z najważniejszych muzeów w Resku. Muzeum zostało założone w 1950 roku. Muzeum jest jednym z najważniejszych muzeów w Resku.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA
STACJA KOLEJOWA
- RESKO PÓŁNOCNE

ŚCIEŻKA LOKALNA
KOLEJ WĄSKOTOROWA
W RESKU

Stacja kolejowa w Resku Północne to jedna z najważniejszych stacji w Resku. Stacja została zbudowana w XIX wieku. Stacja jest jednym z najważniejszych obiektów w Resku. Stacja została zbudowana w XIX wieku. Stacja jest jednym z najważniejszych obiektów w Resku.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA
ZAMEK BORKÓW

ŚCIEŻKA LOKALNA

Zamek Borków to jeden z najpiękniejszych zamków w Resku. Zamek został zbudowany w XIX wieku. Zamek jest jednym z najważniejszych obiektów w Resku. Zamek został zbudowany w XIX wieku. Zamek jest jednym z najważniejszych obiektów w Resku.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA
CMENTARZ ŻYDOWSKI W RESKU

ŚCIEŻKA LOKALNA

Cmentarz żydowski w Resku to cmentarz, który służył żydom. Cmentarz został założony w XIX wieku. Cmentarz jest jednym z najważniejszych obiektów w Resku. Cmentarz został założony w XIX wieku. Cmentarz jest jednym z najważniejszych obiektów w Resku.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA
KARL SPRENGEL
(ur. 29 marca 1787 w Schillerslage, zm. 19 kwietnia 1859).

ŚCIEŻKA LOKALNA

Karl Sprengel to jeden z najważniejszych postaci w Resku. Jego historia sięga XVIII wieku. Sprengel jest jednym z najważniejszych postaci w Resku. Jego historia sięga XVIII wieku. Sprengel jest jednym z najważniejszych postaci w Resku.

RESKO

Resko, którego nie ma.

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 1

KARL SPRENGEL (ur. 29.03.1787 w Schillerslage, zm. 19.04.1859).

Niemiecki agronom, naukowiec i przemysłowiec. Pochodził spod Hanoweru. Studiował na uniwersytecie w Getyndze tam też rozpoczął pierwsze badania z zakresu gleboznawstwa i nawożenia. W 1839 osiedlił się w Resku i kontynuował swoje obserwacje na poletkach doświadczalnych. Bazą nowych badań było założenie przez niego 76-hektarowego gospodarstwa w naszym mieście. 20 maja 1843 dokonał aktu kupna ziemi pod budowę fabryki maszyn rolniczych w Resku. Spowodowało to ożywienie na polu społeczno-gospodarczym. Fabryka stale się rozwijała, zatrudniała 70 robotników. Swój rozkwit przeżywała w latach 70 tych, funkcjonowała do II wojny światowej. Karl Sprengel był również założycielem szkoły rolniczej zwaną "akademią" (Landbau-Academie zu Regenwalde), która została wybudowana w 1820 r. i już po ćwierćwieczu była niewystarczająca. Przybywali do niej uczniowie z całego województwa. Z inicjatywy Sprengla przedłużono również jedną z ulic w Resku poza Regę. Najważniejszą publikacją Carla Sprengela był trzutomowy podręcznik zatytułowany „Moje doświadczenia w uprawie roślin”. Dzieło to, wydane w latach 1847-1852, uznane zostało za najlepsze w swojej dziedzinie w całych Niemczech. Mieszkając w Resku Carl Sprengel ożenił się w wieku 54 lat z 19-letnią córką pruskiego majora. Miał 2 dzieci. Zmarł w 1859r w Resku, gdzie został pochowany.

Pomnik poświęcony pamięci Karla Sprengla

Karl Sprengel

Nagrobek z cmentarza

Budynki fabryki w 2016 r.

Budynki fabryki w XIX w.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 2

CMENTARZ ŻYDOWSKI W RESKU

Cmentarz żydowski w Resku został założony w pierwszej połowie XIX wieku. Miał obszar 0,8 ha i był otoczony kamiennym murem. Choć pierwsi Żydzi osiedlili się w Resku już w końcu XVII wieku, to do początku XIX stulecia nie stanowili oni nigdy grupy większej niż 40 osób. Pierwszym Żydem w Resku już w 1692r był Loyer Marcus - za zamieszkiwanie Żydzi musieli wносить opłaty w wysokości 6 talarów. Lokalnym chrześcijanom nie podobał się fakt, że Żydzi wykupują majątki bogacąc się tym samym, chociaż wszystko co robili było zgodne z prawem, a swoje interesy prowadzili uczciwie. Wydano więc nowe ustalenie, które mówiło o tym, że w każdym mieście miała być tolerowana tylko jedna rodzina żydowska. Mimo tego liczba Żydów na terenie Reska stale się zwiększała, w 1861 roku zanotowano ich 148 osób. W kolejnych dziesięcioleciach XIX wieku wielu reskich Żydów opuszczało miasto, wyjeżdżając do większych miast lub emigrując z Prus. W 1905 roku miejscową gminę tworzyło 85 osób, dwadzieścia lat później już tylko 50. Podobnie jak to miało miejsce w całym Niemczech, również w Resku wraz z narastaniem reżimu nazistowskiego nasiliły się nastroje antyżydowskie. Do końca 1938 roku wszystkie sklepy żydowskie musiały zostać zamknięte. Podczas Nocy Kryształowej na terenie Reska doszło do próby zniszczenia synagogi, która została wzniesiona najpóźniej w 1845 roku. Znajdowała się ona na dzisiejszej ulicy Krzywej. Budynek do dzisiejszych czasów nie przetrwał. W roku 1943 wszyscy Żydzi zostali deportowani do obozów koncentracyjnych do miejscowości Oranienburg koło Berlina. Żaden z nich nie przeżył. Obecnie teren kirkutu jest nieogrodzony i został włączony do miejskich obszarów zielonych.

Cmentarz żydowski w 2017 r.

PLAN RESKA, WRAZ Z ZAZNACZONYM CMENARZEM ŻYDOWSKIM

Tytuł zdjęcia: Plan Reska, wraz z zaznaczonym cmentarzem żydowskim
Opis zdjęcia: Plan Reska, cmentarz żydowski zaznaczony na podstawie informacji przekazanych przez Pana Wojciecha Wasiura
Autor zdjęcia: nieznanym
Data wykonania zdjęcia: 23.08.2017
Miejsce wykonania zdjęcia: Brak danych
Źródło: Fritz R. Barran, Städte-Atlas Pommern, wydanie drugie poprawione, Leer 1993, s. 96.
Szerokość i długość geograficzna: 53.7730° N / 15.4064° E
ID: 57846
Artykuł: [Plan miasta](#)

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 3

REGIONALNE MUZEUM POWIATOWE W RESKU

Pierwsze wzmianki na temat muzeum istniejącego w Regenwalde pochodzą z roku 1929. Wykaz muzeów na Pomorzu Zachodnim w latach 1900 – 1945 potwierdza istnienie placówki jako jednej z 20 muzeów powiatowych/miejskich. Dnia 1 kwietnia 1939 roku nastąpiło połączenie dotychczasowego Muzeum w Łobzie (Kreisheimatmuseum Labes) i Muzeum Miejskiego w Resku (Städtisches Heimatmuseum Regenwalde) w jedno Muzeum Powiatowe z siedzibą w Resku (Kreisheimatmuseum Regenwalde), w tzw. Budynku Bramnym z I połowy XVIII wieku, należącym do zespołu zabudowań rodziny von Borck. Kierownikiem muzeum został Wilhelm Geissler, dotychczasowy kierownik muzeum w Resku, a jego zastępcą Alfred Rowe z Łobza. Muzeum w Łobzie zostało prawdopodobnie zamknięte. Część zbiorów archeologicznych została przekazane do Muzeum Krajowego (Landesmuseum) w Szczecinie.

Kolejna informacja dotycząca muzeum w Resku znajduje się w instrukcji zabezpieczenia zabytków historii sztuki z dnia 23 marca 1945 roku przygotowanej przez Dyрекcję Muzeów i Ochrony Zabytków dla formacji Wojsk Polskich wkraczających na tereny „przywrócone” Polsce. Po zakończeniu II wojny światowej resztki zbiorów z pozostałych heimatmuseumów początkowo przekazywano do Składnicy Pomorskiej w Szczecinie, a następnie do organizującego się Muzeum Miejskiego w Szczecinie, które pełniło funkcję ochronną wobec zbiorów muzealnych województwa szczecińskiego.

Dziś w Muzeum Narodowym w Szczecinie, znajdują się zabytki pochodzące z dawnego Muzeum w Łobzie i w Resku.

Budynki Muzeum Powiatowego w 2017 r.

Budynki Muzeum Powiatowego na początku XX w.

Park miejski — w dali Muzeum Powiatowe w Resku ok. 1937/1939 r.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA

STACJA KOLEJOWA – RESKO Płn.

Stacja kolejowa „RESKO PÓŁNOCNE” to już nieistniejąca część polskich kolei, ale przedstawmy całą historię od początku. W czasie budowy bitej drogi powiatowej, magistrat ustalił lokalizację dworca kolejowego. Urzeczywistnienie tego zamierzenia nastąpiło dopiero 36 lat później, w 1892 roku. W 1893 roku do Reska doprowadzono kolej normalnotorową z Wyszogóry. Stacja kolejowa doczekała się rozbudowy w 1905 roku. W 1906 roku wybudowano linię kolejową z Worowa do Reska, a w 1909 roku połączono z Płotami. Niestety informacji z późniejszego okresu również nie ma za wiele. Pracownicy reskiej kolei należeli do pierwszych przedstawicieli grup zawodowych, które w ramach delegacji z centralnych rejonów Polski przybywały do pracy na terenie naszego miasta. Już 30 kwietnia 1945 roku polscy kolejarze obsadzili niektóre odcinki linii kolejowych, a w połowie czerwca uruchomiono pociągi. Linia normalnotorowa do Wyszogóry została po wojnie rozebrana, był tylko eksploatowany jej odcinek na terenie Reska jako bocznicza towarowa dla ZOD „Intermat”, tartaku, gorzelni, punktu odbioru buraków Cukrowni Gryfice. W 1947 roku zmieniono niemiecką nazwę stacji – *Regenwalde Nord Bahnhof*, na polską nazwę *Resko Dworzec Północny*. W 1974 roku oddano do użytku nowy budynek dworca kolejowego wybudowanego w miejscu zniszczonego w czasie wojny. W latach 80. XX wieku Resko posiada połączenie 3 parami pociągów kursujących na trasie Runowo-Wysoka Kamińska. Obecnie po dawnych czasach dworca pozostało tylko wspomnienie.

Dworzec Resko Północne w 2013 roku

Dworzec Resko Północne - II wojna światowa

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 4

KOLEJ WĄSKOTOROWA W RESKU

Kolej wąskotorowa w Resku prężnie rozwijała się pod koniec XIX i na początku XX wieku. Resko w 1895 roku uzyskało połączenie z siecią wąskotorową przez Skrzydłowo do Gościna, a w 1907 przez Żelmowo z Dobrą Nowogardzką. Kolej wąskotorowa znajdowała się w rękach towarzystwa akcyjnego, które zyski z tej inwestycji osiągnęło w latach 1910-12. W 1940 roku nastąpiło upaństwowienie kolei wąskotorowych i połączenie ich w jedną całość. Po zakończeniu działań wojennych w 1945 roku sieć i urządzenia kolejowe były w znacznym stopniu zniszczone. Po wojnie koleje wąskotorowe włączone zostały do sieci PKP. Wtedy to pojawiły się już pierwsze kursy pociągów kolei wąskotorowej, ale były to połączenia sporadyczne i nieregularne. Regularne połączenia uruchomiono w listopadzie 1945 roku w relacji Worowo – Resko - Wysoka Kamińska oraz Płoty - Trzebiatów, a w grudniu Płoty - Nowogard. Jeszcze w latach 60. XX wieku Resko miało połączenie pasażerskie w relacji Resko Północne Wąskotorowe – Skrzydłowo – Tąpadły i kursowały 2 pary pociągów/ odjazdy o 5:53 oraz 17:31/przyjazdy o 5:28 oraz 17:17. Rozwój komunikacji samochodowej spowodował, że w latach 60. i 70. likwidowano kolej wąskotorową. Najpierw zawieszano kursowanie pociągów pasażerskich, a następnie całkowicie zamykano na nich ruch. W latach 80. XX wieku na reskowskiej kolei wąskotorowej dokonywało się tylko przewozu ładunków towarowych. Dzisiaj pozostały tylko wspomnienia z tamtych lat, gdy do Reska można było dojechać sapiącym „samowarkiem” poznając z okien pędzącego z prędkością aż kilkunastu km/h ciekawy rolniczy krajobraz.

Dworzec Resko Północne Wąskotorowe w 2016 r.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 5

BUDYNEK POCZTY, DAWNIEJ SĄDU REJONOWEGO, PROKURATURY I ARESZTU W REGENWALDE

W latach 1818 – 1945 miasto administracyjnie należało do Powiatu Regenwalde, początkowo z siedzibą w Resku, a od roku 1860 z siedzibą w Łobzie. Budynek obecnej Poczty Polskiej był od 1900 siedzibą sądu powiatowego z prokuraturą i aresztem. Po II wojnie światowej, w latach 60 - tych zaadoptowany został na pawilon handlowy, a w latach 70 - tych zapadła decyzja zaadoptowania budynku na potrzeby poczty i telekomunikacji. Z dniem 1 kwietnia 1983 roku poczta przeniosła się do nowej siedziby zajmując parter budynku (wcześniej znajdowała się w willi przy ulicy Wojska Polskiego 19). Na I piętrze uruchomiono wówczas 800 numerową centralę automatyczną, która rozpoczęła pracę 7 kwietnia 1984 roku. Obecnie jest tu nadal siedziba poczty, ale bez telefonicznej centrali.

Budynek Sądu w 1928 r.

Budynek Sądu w 1923 r.

Budynek Sądu w 2016 r.

RESKO

DRUŻYNA WIDANTA

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 6

KOŚCIÓŁ ŚW. JANA W REGENWALDE

Staroluterńska wspólnota w Regenwalde utworzyła prawdopodobnie na początku XIX wieku w bezpośredniej bliskości reskiego cmentarza swój własny „Dom Boży” – Kościół św. Jana. Była to budowla z czerwonej cegły z trzema gotyckimi oknami na każdej stronie. Okna były obramowane kolorowym szkłem. Nad wejściową, szczytową ścianą znajdowała się wieża z dzwonem. Kościelny, ciągnąc za sznur, uruchamiał dzwon nawołujący na mszę.

Ołtarz we wnętrzu kościoła był wykonany przez snycerzy. Wielkie malowidło nad ołtarzem przedstawiające „Wiernych Jezusowi pasterzy” przyciągało wzrok odwiedzających zaraz przy wejściu.

Z przodu po lewej stronie znajdowała się ambona. Na prawo przed ołtarzem stała chrzcielnica. Na ścianie wisiał obraz przedstawiający Lutra. Ławki po obu stronach nawy ozdobione były przez snycerzy rzeźbami. W środku pomieszczenia wisiał duży żyrandol z brązu. Małe organy, które wcześniej stały obok wejścia po prawej stronie, zostały zastąpione fisharmonią z licznymi tonami.

Kościół ewangelicko – luterński był kościołem niezależnym. Należało do niego prawie 300 wiernych, w tym rolnicy z okolicy. Zawsze robiło duże wrażenie, gdy przybywali na msze wierni w swoich powozach lub zimą w saniach. Ostatnim duchownym był w nim pastor Ziemer, kościelnym pan Ulrich, a rachunki prowadził pan Martin Luedtke późniejszy przełożony kościoła Alberta Zinglera. Jej też zawdzięczamy opis tego kościoła. Osobliwością kościoła ewangelicko – luterńskiego było, iż liturgia w przeciwieństwie do kościoła ewangelickiego była śpiewana.

Po tym jak Regenwalde zostało w 1945 roku zajęte przez Rosjan i Polacy przejęli Kościół św. Marii, msze dla pozostałych w mieście mieszkańców odprawiał w kościele św. Jana superintendent Steffen. Kościół był też schronieniem dla niemieckich kobiet. Po wojnie z niezrozumiałych powodów ten dobrze zachowany budynek został przez Polaków zniszczony. W 1979 stał już pusty, a jego inwentarz został zabrany do kościoła w Łobzie. W kolejnych latach ostatecznie zginął.

Miejsce po budowlu w 2017 r.

Kościół św. Jana w 1979 r.

RESKO

Resko, którego nie ma.

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 7

Kobieta przesiąknięta tajemnicą Sydonia von Borck

Sydonia von Borck, wywodząca się z rycerskiego rodu o słowiańskich korzeniach, urodziła się ok 1540 w Strzmielach. Tam wraz z ojcem i rodzeństwem spędziła dzieciństwo. W wieku młodzieńczym zamieszkała w Wołogoszczy na zamku księcia pomorskiego Filipa I jako dworka. Wyróżniała się niespotykaną urodą i inteligencją, dzięki czemu punktowała w oczach ówczesnych mężczyzn. Jednak skutecznie odpychała zaloty, bo jej serce skradł syn pana dworu- Ernest Ludwik. Do tamtej pory prowadziła beztroskie życie. Pieniądze, obowiązki, praca...tym nie musiała zaprzętać sobie głowy. Kto z nas o tym nie marzy?. Jednak jak to często bywa w życiu los potrafi być przewrotny. Ci, co są na górze, prawdopodobnie prędzej czy później znajdują się na dole, tak jak w przypadku urodziwej Sydonii. Za namową rodziny bogaty i „ustawiony” młody Ludwik zrezygnował ze ślubu ze zwykłą dwórką. Pragnął pojąć żonę, w której żyłach będzie płynąć królewska krew. Sydonia w przyptywie emocji, opuszczając zamek Filipa I, wypowiedziała zdanie, które miało się wypełnić w niedalekiej przyszłości: Nie minie pięćdziesiąt lat, a cały wasz ród wyginie! Z biegiem czasu radosna, pewna siebie Sydonia zmieniła się w zgorzkniałą pannę. Do tego doszły kłótnie z bratem o podział majątku, po śmierci jej ojca. Los najwyraźniej uwziął się na nią; nawet najbliżsi podcinali jej skrzydła. Kiedy klątwa zaczęła się urzeczywistniać i ród Gryfinów faktycznie wymierał, Sydonii wytoczono procesy sądowe. Obwiniana o czary i przekleństwo, poddawana była torturom, których nazwy mrozą krew w żyłach nie przyznała się do winy, co przyczyniło do jej rychłej śmierci. Do tej pory nie wiadomo czy Sydonia faktycznie miała kontakty z tamtym światem. Możliwe, że był to tylko akt desperacji odrzuconej kobiety. Jedno jest pewne. Istnieje wiele źródeł, z których możemy czerpać informacje. Jednym z nich jest list Sydonii, która żyła w Regenwalde w latach 1592 i 1593, w którym pisała o strasliwym pożarze miasta, w czasie którego spłonął cały majątek siostr - Dorothei i Sydonii von Borcke za wyjątkiem ubrań, które miały na sobie. Później mieszkała w wynajętym domu od notariusza Johanna Hitze na rynku w Regenwalde. Jest też pałac, rodzinny dom Sydonii w Strzmielach - otwarty na gości i ciekawskich tajemnic rodu Borcków.

Podwójny portret Sydonii von Borck jako młodej i starszej kobiety, autor nieznany, XVIII w., Muzeum Narodowe w Szczecinie

„Sidonia von Bork” według Edwarda Burne—Jonesa z 1860 r.

RESKO

Resko, którego nie ma.

ŚCIEŻKA LOKALNA - TABLICA NR 8

ZAMEK BORKÓW

Borkowie byli rodem o korzeniach pomorskich, pierwotnie rycerskim, a następnie szlacheckim. Pierwsze wzmianki o członkach rodu pojawiają się już w XII wieku. Jednakże dopiero w XIII wieku ich działalność na dworze książąt pomorskich uwidacznia się w źródłach pisanych, szczególnie po objęciu Kasztelanii Kołobrzeskiej przez Borko II w 1251 roku. Jego syn Jakub Borek w okresie 1260 – 1270 buduje siedzibę rodową w miejscu dawnego grodu w dolinie Regi, w późniejszym Resku. Pierwsza wzmianka o tej budowli pochodzi z 1295 roku i dotyczy reskiego zamku („Castrum Regenwalde“). Najprawdopodobniej początkowo był to budynek drewniany, podobnie, jak większość wznoszonych wówczas zabudowań. W tej formie siedziba Borków w Resku funkcjonowała jeszcze przez 70 lat. Po nabyciu przez książąt pomorskich części Reska należącej do rodu Vidantów nadała się okazja do przebudowy zamku i dostosowania go do nowych wymogów wynikających z postępu w dziedzinie wojskowości. Zamek, który zaczęto budować w 1365 roku wzniesiono przy użyciu kamienia i cegły, z których budowano już nie tylko budynki sakralne, ale również świeckie. Wytyczono go na planie czworoboku z przejazdem w kierunku miasta umiejscowionym od strony zachodniej założenia. Odkryte w wyniku badań relikty średniowiecznych konstrukcji wskazują, że zamek miał mury obwodowe o grubości 90 cm, a jego pomieszczenia ulegały w ciągu wieków przekształceniom i wtórnym podziałom. Odsłonięta została jedynie wschodnia część obiektu. Wyraźnie widać, że ściany obwodowe i podziałowe biegnące w kierunku zachodniego stoku wzgórza urywają się. Wnioskować można zatem, że obiekt zamkowy wykraczał poza współczesny zarys Wzgórza Zamkowego, które pierwotnie musiało być przesunięte znacznie bardziej w kierunku zachodnim.

Stanowiska archeologiczne w 2017 r.

Wzgórze zamkowe w 2016 r.

RESKO

FUNKCJONOWANIE ŚCIEŻKI LOKALNEJ

- ✓ BLOG - <http://szlakhistorycznyresko.blogspot.com/>, liczba wyświetleń na dzień 19 grudnia 2017 - **727**.
- ✓ Orowadzanie klas Szkoły Podstawowej, Gimnazjum, LO Zespołu Szkół w Resku, w niedalekiej przyszłości mieszkańców Reska trasą ścieżki.
- ✓ Współpraca z Młodzieżową Radą Miasta Reska, która na najbliższej sesji RM (luty 2018) przedstawi projekt ścieżki lokalnej Drużyny Widanta. Otrzymaliśmy wstępną zgodę Burmistrza MR Pana Arkadiusza Czerwińskiego, na sfinansowanie projektu tablic.
- ✓ W grudniu 2017 roku Miasto Resko otrzymało decyzję o dofinansowaniu ze środków UE na rewitalizację Wzgórza Zamkowego Borcków, na którym zakończyły się prace archeologiczne rozpoczęte w 2014 roku. Być może uwzględniony zostanie nasz projekt tablicy...

KONIEC

